

Filozofia nauki - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Filozofia nauki
Kod przedmiotu	08.1-WH-FN-FNA-S16
Wydział	Wydział Humanistyczny
Kierunek	Filozofia
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	pierwszego stopnia z tyt. licencjata
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2017/2018

Informacje o przedmiocie	
Semestr	4
Liczba punktów ECTS do zdobycia	4
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	prof. dr hab. Kazimierz Jodkowski

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	30	2	-	-	Egzamin
Ćwiczenia	30	2	-	-	Zaliczenie

Cel przedmiotu

Student poznaje najbardziej podstawowe problemy filozofii nauki

Wymagania wstępne

ontologia i epistemologia

Zakres tematyczny

wiedza naukowa a wiedza potoczna

rodzaje twierdzeń naukowych

- zdania jednostkowe (fakty) – problem uteoretyzowania faktów

- zdania ogólne (prawa) – uniwersalność praw, konieczność praw

- systemy twierdzeń (teorie)

- - - struktura teorii (rachunek abstrakcyjny, reguły korespondencji, modele teorii)

- - - spór o status poznawczy teorii (realizm vs. instrumentalizm)

kryteria demarkacji nauki od nienauki

- empiryczna weryfikowalność

- empiryczna confirmowalność

- empiryczna falsyfikowalność

modele wyjaśniania naukowego

- nomologiczno-dedukcyjny

- indukcyjno-statystyczny

- genetyczny

- - - funkcjonalny (teleologiczny)

- - - inne (holistyczny, pragmatyczny itp.)

klasyfikacja nauk

Metody kształcenia

wykład

ćwiczenia

indywidualna rozmowa na konsultacjach oceniająca pracę pisemną

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągania efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi zdefiniować takie pojęcia jak rachunek abstrakcyjny, reguły korespondencji, model teorii, realizm, instrumentalizm, weryfikacja, konfirmacja, falsyfikacja, wyjaśnianie naukowe	• KF1_W03	• aktywność w trakcie zajęć • dyskusja • egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne • praca pisemna	• Wykład • Ćwiczenia
Student zna rodzaje zależności nauki od założeń filozoficznych (epistemiczne układy odniesienia). Potrafi ocenić, od jakich przekonań filozoficznych zależy akceptacja lub odrzucenie niektórych modeli wyjaśniania naukowego (np. spór o wyjaśnianie teleologiczne)	• KF1_W02	• aktywność w trakcie zajęć • egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne • praca pisemna	• Wykład • Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

zaliczenie ćwiczeń - esej (ok. 5 stron) na wybrany temat

egzamin testowy

Literatura podstawowa

1. Ernest Nagel, Nauka i zdrowy rozsądek, w: tenże, **Struktura nauki**, PWN, Warszawa 1970, s. 11-22.
2. Stefan Amsterdamski, Kłopoty z kryterium demarkacji, w: tenże, **Między doświadczeniem a metafizyką**, Książka i Wiedza, Warszawa 1973, s. 40-72.
3. Jerzy Giedymin, O teoretycznym sensie tzw. terminów i zdań obserwacyjnych, w: **Teoria i doświadczenie**, PWN, Warszawa 1966, s. 91-109.
4. Ernest Nagel, Typy wyjaśnień naukowych, w: tenże, **Struktura nauki**, PWN, Warszawa 1970, s. 23-33.
5. Paul K. Feyerabend, Wyjaśnianie, redukcja i empiryzm, w: tenże, **Jak być dobrym empirystą?**, PWN, Warszawa 1979, s. 62-151.
6. Ernest Nagel, Status poznawczy teorii, w: tenże, **Struktura nauki**, PWN, Warszawa 1970, s. 102-141.
7. Ernest Nagel, Redukcja teorii, w: tenże, **Struktura nauki**, PWN, Warszawa 1970, s. 294-343.
8. Elżbieta Pietruska-Madej, Anomalie i ich rola w rozwoju nauki, w: Władysław Krajewski, Elżbieta Pietruska-Madej i Jan M. Żytkow (red.), **Relacje między teoriami a rozwój nauki**, Ossolineum, Wrocław 1978, s. 47-64.
9. Władysław Krajewski, Różne relacje między teoriami i problem niewspółmierności, w: j.w., s. 65-80.
10. Thomas S. Kuhn, Postscriptum (1969), w: tenże, **Struktura rewolucji naukowych**, Aletheia, Warszawa 2001, s. 301-360.

Literatura uzupełniająca

Rudolf Carnap, **Filozofia jako analiza języka nauki**, PWN, Warszawa 1969.

Karl R. Popper, **Logika odkrycia naukowego**, PWN, Warszawa 1977.

Karl R. Popper, **Droga do wiedzy. Domysły i refutacje**, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1999.

Jan Such, **Problemy weryfikacji wiedzy**, PWN, Warszawa 1975.

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr Dariusz Sagan (ostatnia modyfikacja: 30-06-2017 15:42)